

støttelsen. Det glæder mig forøvrigt, at den ærede Minister bifalder, at Kommunerne ikke behøvede at henvende sig til Amtsrådet.

Hvad selve det Lovforslag angaar, som her ligger for til Forhandling, da er jeg overbevist om, at jeg er i Overensstemmelse med mine Meningsfæller, naar jeg udtaler, at den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget, kunne vi fuldt ud billige. Grundtanen er kort og godt den, at ingen stræbsom Mand eller Kvinde behøver at falde det offentlige Fattigvæsen til Byrde. Vi vide jo Alle, at det er en sorgelig Kjendsgjerning, at naar Folk komme til Fattigvæsenet, ere de derved med det Samme som Regel tabte baade for sig selv og Samfundet. Det er ikke alene de borgerlige og politiske Rettigheder, der gaa bort, men det er ogsaa til dels den personlige frie Stilling, som derved berøves dem, saa det er en Samfundsopgave, — derom er jeg overbevist, at vi Alle ere enige — at holde saa Mange som muligt borte fra Fattigvæsenet, og lad os haabe, at det maa lykkes ved en bedre Opdragelse af Samfundets Stedbørn i forskjellig Retning, og ved at have større Opmærksomhed henvendt paa Ungdommen og paa Børnene, at det bliver Færre og Færre, der komme til at henvende sig til det offentlige Fattigvæsen. Forøvrigt behøver jeg neppe her at udtale — det er jo en bekendt Sag — at netop Fattigvæsenet er en Sag, som har været gjentagne Gange til Forhandling. Jeg vil haabe, at vi snart kunne naae en saadan Tilstand, at man virkelig maatte kunne komme til en grundig Reform af Fattiglovgivningen. Der var et ikke ringe Forarbejde gjort i saa Henseende, som paa en Maade af politiske Grunde blev standset.

Hvad selve Lovforslaget angaar, vil jeg sige, at dets § 2 forekommer mig at være i Overensstemmelse med tidligere Love, navnlig af 1853, 1855 og 1856. Ganske vist, de vare kun midlertidige, men gjentoges Aar efter Aar. Og i og for sig er der Intet i § 2, der er mere vidtgaende. De Love, jeg har nævnt, ere under alle Omstændigheder lige saa vidtgaende som § 2 her med Undtagelse af det, at de kun gjaldt for et enkelt Aar. Var der kun det at komme over, kunde man jo gjentage Lovene Aar efter Aar. Man behøvede jo blot at lade den gjælde et Aar ad Gangen. Hvad angaar § 2, da kan jeg ikke finde Andet, end at selve Indholdet er godt og gavnligt og rigtigt. Jeg beklager, at Samfundet ikke er saaledes organiseret, at den offentlige Fattighjælp ikke paa denne Maade er nødvendig.

Men nu er Samfundet en Gang ikke organiseret anderledes, og derfor er det, at der atter og atter fremkommer Lovforslag i den Retning, som her ligger for. Hvad § 3 angaar, da skal jeg bemærke dertil, at, om jeg end ikke aldeles er i Overensstemmelse med den ærede Indenrigsminister, saa er jeg dog ikke ganske uenig med ham. Jeg ser heller ikke bedre, end at Sygekasserne ere i en god og gavnlig Udvikling, jeg tror endog noget stærkere end den ærede Indenrigsminister mente. Jeg har efterset, at i 1882 var Totalindtægten 1 Million Kr. Ganske vist var det ikke Medlemsbidraget alene, men andre forskellige Indtægter med . . . (Indenrigsministeren, [Ingerstev]): Jeg har kun regnet Medlemsbidraget!). Medlemsbidraget var noget over $\frac{1}{2}$ Million, men den hele Indtægt var for Kjøbenhavns Bedkommende $\frac{1}{3}$ Million og for Dernes Landdistrikter noget Lignende. Der var 115,000 Medlemmer i Sygekasser. Det forekommer mig tillige, at man gennem Sygekasserne over Folk ganske godt i Selbystyre, og det er Noget, jeg tror man ikke ganske kan se bort fra, naar man vil organisere slige Forhold; jeg tror, at det er godt, at man tillige giver Agt paa at øve Folk i Selbystyre. Jeg vil derfor sige, uden at jeg vil udtale mig ganske bestemt angaaende § 3, at det er Ting, der kunde forhandles om, og naar der er en god Villie til Stede, vil man nok finde en Form, under hvilken man dels kunde søgt foranlediget, at der blev givet Sygekasserne Tilskud fra Statskassens Side, og dels kunde sige, hvad jeg heller ikke har den allerminste Betænkelse ved, at de, der fremdeles ikke kunde hjælpes tilstrækkelig gennem Sygekasserne og derfor fik Hjælp af det offentlige Understøttelsesvæsen — altsaa det Samme, som Indenrigsministeren foreslog i 1874-75 — ikke skulde have denne sidste regnet, som om det var Fattighjælp. Derved tror jeg, man vilde styrke Sygekasserne og ikke ødelægge den Organisation, som allerede er begyndt saa godt. Hvorvidt der kan være andre praktiske Vanskeligheder, som kunde lægge sig hindrende i Veien derfor, veed jeg ikke og skal heller ikke udtale mig om. Men i og for sig vil jeg lige saa nødig som andre ærede Medlemmer ødelægge den Organisation og det Arbejde, som er begyndt gennem Sygekasserne. Jeg mener ogsaa, at baade Statskassen og Kommunerne og da først Statskassen kunde yde Hjælp til Sygekasserne, og man kunde da ogsaa som sagt gaa den Vej og sige, at de, der ere Medlemmer af en Sygekasse, ubetinget kunne faae Hjælp, naar Sygekasserne ikke længere